

Utkast til forskrift om varighet, arbeidets omfang og innhold og adgang til å forlenge tilsetningsforholdet for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat

Forskriften er fastsatt av Utdannings- og forskningsdepartementet i medhold av lov av 1. april 2005 om universiteter og høyskoler § 6-4 (4) og i henhold til EØS-direktiver for gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.

Kapittel 1 Særbestemmelser for de enkelte stillinger

§ 1-1 Generelt

(1) Etter lov om universiteter og høyskoler § 6-4 (1) bokstavene e til h kan tilsetting på åremål nyttes for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat. Forskriften gir nærmere regler om tilsetningsvilkår i disse stillingene.

§ 1-2 Postdoktor

(1) Tilsetting i stilling som postdoktor har som hovedmål å kvalifisere for arbeid i vitenskapelige toppstillinger. Det kreves oppnådd doktorgrad for tilsetting.

(2) Bruk av stilling som postdoktor er begrenset til institusjoner som har rett til å tildele doktorgrad.

(3) Ved søknad om tilsetting i postdoktorstilling skal søkeren legge fram forslag til prosjekt for kvalifiseringsarbeidet. Forslaget skal også inneholde framdriftsplan. Det forutsettes at søkeren vil kunne gjennomføre prosjektet i løpet av tilsettingsperioden.

(4) Åremålsperioden skal være fra to til fire år. Ved tilsetting utover to år avgjør arbeidsgiver om den tilsatte skal pålegges pliktarbeid i form av undervisningsarbeid og liknende, og omfanget av eventuelt pliktarbeid.

(5) Det skal utarbeides plan for gjennomføring av prosjektet som ligger til grunn for tilsetting i postdoktorstilling. Planen skal inngå som del av eller vedlegg til arbeidskontrakt for åremålstilsettingen og skal omfatte prosjektbeskrivelse og framdriftsplan.

(6) Omfanget av eventuelt pliktarbeid må fastsettes i planen.

(7) Planen må inneholde opplysning om hvem som skal ha plikt til å følge opp den tilsatte med faglig rådgivning. Både den som har ansvar for faglig rådgivning, og den tilsatte har plikt til å melde fra til arbeidsgiver om manglende gjennomføring av planen.

§ 1-3 Stipendiat

(1) Stilling som stipendiat har fullført forskerutdanning fram til doktorgrad som mål.

(2) Stilling som stipendiat i kunstutdanningene innenfor Stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid har som mål å føre fram til faglig kompetanse på nivå med førsteamanuensis.

(3) Normal åremålsperiode vil være fire år med 25% pliktarbeid.

Tilsettingsperioden skal omfatte tre år med rein forskerutdanning.

(4) Tilsettingsmyndigheten fastsetter den samlede periode i hvert enkelt tilfelle. Det tas tilbørlig hensyn til omfanget av pliktarbeidet, nødvendig tidsramme og plan for å gjennomføre prosjektet, og det finansieringsgrunnlag prosjektet hviler på.

(5) Kortere tilsettingsperiode kan gis dersom stipendiaten alt har gjennomført deler av sitt forskerutdanningsprogram, eller når tilsettingen bygger på tidligere tilsetting i utdanningsstilling (stipendiat, vitenskapelig assistent og liknende), slik at total tid til forskerutdanning blir tre år.

(6) Innenfor Stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid er stipendiatperioden fastsatt til tre år.

(7) Dersom arbeidsgiver i særskilte tilfeller etter søknad finner å ville tilsette i 50 % deltidsstilling eller mer i hele eller deler av perioden, kan tilsettingsperioden forlenges slik at forskerutdanning eller kunstnerisk utviklingsarbeid tilsvarer tre ordinære årsverk.

(8) Opptak til doktorgradsprogram er et vilkår for tilsetting som stipendiat. Endelig plan for forskerutdanning skal være godkjent og avtalefestet seinest tre måneder etter tiltredelse. Det må framgå av arbeidsavtalen når opptak til doktorgradsprogram er foretatt, og når endelig plan for forskerutdanningen skal være framlagt. Planen skal navngi hvem som har faglig veiledningsplikt for stipendiaten. Dersom opptaksavtale ikke foreligger innen den tidsfrist som framgår av arbeidsavtalen, kan det gi grunnlag for arbeidsgiver å vurdere å heve arbeidsavtalen.

(9) Overgang til annet doktorgradsprogram kan ikke foretas uten etter avtale med arbeidsgiver. Overgang til annet doktorgradsprogram enn det arbeidsavtalen forutsetter, uten etter avtale med arbeidsgiver, kan gi grunnlag for å vurdere oppsigelse.

(10) Opptak av styringsgruppa for Stipendprogram for kunstnerisk utviklingsarbeid er et vilkår for tilsetting som stipendiat innenfor stipendprogrammet i kunstutdanningene.

(11) Det skal hvert år gis rapport om framdriften i den organiserte forskerutdanningen.

(12) Fordelingen av arbeidsplikten mellom forskerutdanning og pliktarbeid skal framgå av arbeidsavtalen. Innholdet i pliktarbeidet utenom forskerutdanning bør også framgå, jf. § 1-3 (13) og (14). Det skal framgå hvilket doktorgradsprogram stipendiaten er knyttet til.

(13) Pliktarbeid utenom forskningsarbeidet bør så vidt mulig ha relevans for doktorgradsutdanningen. Administrative plikter bør begrenses i størst mulig grad og bør normalt ikke utgjøre mer enn ti prosent av den samlede arbeidstid på årsbasis.

(14) Institusjonene fastsetter egne retningslinjer for innholdet i pliktarbeidet, samt fordeling av arbeidsoppgaver i tilsettingsperioden. Arbeidsgiver må påse at arbeidsoppgavene ikke går utover den fastsatte rammen.

§ 1-4 Vitenskapelig assistent

(1) Stilling som vitenskapelig assistent skal gi mulighet for innsikt i vitenskapelig arbeid og metode. Arbeidsoppgavene skal ligge på et akademisk nivå og skal bestå av vitenskapelig assistanse. I tilknytning til dette kan vedkommende pålegges undervisning, laboratoriearbeid og liknende. Arbeidet skal ikke være av den karakter at det kreves forskerutdanning. Stillingen kan ikke besettes av personer som tidligere har vært tilsatt i stipendiatstilling eller har oppnådd tilsvarende kompetanse.

(2) Tilsetting skjer for inntil to år. Samlet tilsettingstid kan ikke overstige to år.

§ 1-5 Spesialistkandidat

(1) Stilling som spesialistkandidat har som mål å føre fram til godkjenning som spesialist på vedkommende fagområde.

(2) Stillingen skal brukes til spesialistutdanning på fagområder der det er behov for å kvalifisere personale til stillinger som krever kompetanse både som spesialist og forsker.

(3) Det kreves eksamen av høyere grad eller tilsvarende høyere utdanning på fagområdet og praksis i faget for å bli tilsatt.

(4) Åremålsperioden skal være fra to til fire år. Ved tilsetting utover to år avgjør arbeidsgiver om den tilsatte skal pålegges pliktarbeid i form av undervisningsarbeid og liknende, og omfanget av eventuelt pliktarbeid. Ved kombinasjon med tilsetting i stipendiatstilling kan det tilsettes i halv spesialistkandidatstilling fra fire til åtte år.

(5) Det skal utarbeides plan for gjennomføring av spesialistutdanningen. Planen skal inngå som del av eller vedlegg til arbeidskontrakt for åremålstilsettingen.

(6) Planen må inneholde opplysning om hvem som skal ha plikt til å følge opp den tilsatte med faglig rådgivning. Både den som har ansvar for faglig rådgivning, og den tilsatte har plikt til å melde fra til arbeidsgiver om manglende gjennomføring av planen.

Kapittel 2 Felles bestemmelser

§ 2-1 Åremålstilsettingen

(1) Ingen kan tilsettes i mer enn en åremålsperiode i samme stillingskategori ved samme institusjon.

(2) I åremålskontrakten kan det ikke tas inn bestemmelser om ventelønn.

§ 2-2 Arbeidstid

(1) De tilsatte omfattes av de til enhver tid gjeldende lover og avtaler om arbeidstid, ferie og sjukefravær.

§ 2-3 Permisjoner og forlengelse av tilsetningsperioden

(1) Med unntak for vitenskapelige assistenter skal permisjoner de tilsatte har krav på etter lov eller tariffavtale, ikke medregnes ved beregning av tilsetningsperioden. Det samme gjelder for sentrale lederverv i nasjonale organisasjoner for disse stillingene.

(2) Det gis forlengelse for redusert arbeidstid i henhold til arbeidsmiljølovens § 46A nr. 1 på grunn av omsorg for barn og nær familie.

(3) Det kan gis permisjon for å gå inn i kortvarig vikariat i undervisnings- og forskerstilling, utenlandsstipend og liknende når dette kan skje uten å redusere framdriften med mer enn et halvt år i postdoktorprosjekt, doktorgradsutdanning eller kunstnerisk utviklingsarbeid eller spesialistutdanning. I slike tilfeller kan tilsetningsperioden forlenges tilsvarende.

(4) Avgjørelse om forlengelse av tilsetningsperioden fattes av tilsetningsorganet.

(5) Fravær som skal gi grunnlag for forlengelse, må utgjøre minst to sammenhengende uker.

(6) Ved sjukdomsfravær under to uker for postdoktor og stipendiat med pliktarbeid bør fraværet fordeles forholdsmessig mellom forskningsarbeid og pliktarbeid.

§ 2-4 Oppsigelse

(1) Oppsigelsesreglene i generelt lovverk for arbeidstakere gjelder sammen med bestemmelsene i universitets- og høyskoleloven.

(2) Manglende oppfølging av plikten til å gjennomføre postdoktorprosjekt, plan for doktorgradsutdanning eller kunstnerisk utviklingsarbeid, plan for spesialistutdanning og eventuell arbeidsplikt kan gi grunnlag for å vurdere oppsigelse eller avskjed når forholdet skyldes den tilsatte.

§ 2-5 Annet

(1) Den enkelte institusjon kan i forskrift gi nærmere bestemmelser til denne forskriften.

§ 2-6 Iverksetting

(1) Forskriften trer i kraft 1. januar 2006.